

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
кафедра кримінального права № 1

С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВ ЛЮДИНИ
У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2022

Харків – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 20 с.

Розробник:

Харитонова Олена Володимирівна,
кандидатка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права № 1
(протокол № 11 від 1.06.2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри кримінального права № 1
(протокол № 9 від 28.06.2022 р.)

Завідувач кафедри – Пономаренко Юрій Анатолійович, доктор юридичних наук, доцент

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві
Статус навчальної дисципліни	за вибором студента
Викладач	Харитонова Олена, кандидатка юридичних наук, доцентка Таволжанська Юлія, кандидатка юридичних наук, асистентка
Контактний телефон	+38 057 7049212
E-mail	o.v.harytonova@nlu.edu.ua yu.tavolzhanska@ukr.net
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається зміст міжнародних стандартів захисту прав людини на національному рівні праворегулювання в сфері кримінального права. Аналізується роль даних стандартів і потенціал компаративного інструментарію у дослідженні універсальності прав людини та різноманітності кримінально-правових засобів їх захисту. Вивчається імплементація механізмів та інструментів захисту прав людини у національній кримінально-правовій системі та сучасні виклики для ефективного захисту прав людини у кримінальному праві. Досліджуються юрисдикційні повноваження кримінально-правового захисту прав людини в Європі та питання кримінально-правового захисту прав людини в зоні конфлікту.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – розвиток світоглядних орієнтирів та практичних компетентностей, в основі яких лежить повага до прав людини як універсальної цінності, визнаної як на міжнародному, так і на національному рівні праворегулювання, у майбутніх працівників сфери кримінальної юстиції (human rights education in criminal justice).

Завдання:

- формування цінностей, орієнтованих на права людини, принципів відданості правам людини і захисту прав людини;
- трансфер знань про міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві та їх втілення на національному рівні праворегулювання;

- сприяння розумінню широкого соціального контексту та кращих правових практик, які стоять поза текстами національних та міжнародних актів про права людини в галузі кримінальної юстиції;

- засновок уміння здійснювати сутнісне порівняння юридичних явищ не лише з огляду на їх форму, рівень існування та характер нормативності, а з урахуванням змісту даних явищ і структурних зрушень, які вони спричиняють;

- розвиток здатності до реалізації механізмів захисту прав людини в повсякденному професійному житті.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Кримінальне право» (Загальна частина), «Кримінальне право» (Особлива частина).

Кореквізити: «Теорія і практика кримінально-правової кваліфікації», «Теорія і практика кримінального процесуального доказування», «Прокурор у судових стадіях кримінального провадження», «Теорія і практика обґрунтування рішень у кримінальному провадженні».

Постреквізити: -

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД-1 - Систематизувати знання щодо методології порівняльного аналізу та принципів кримінального права в контексті здійснення прав людини

РН НД-2 - Систематизувати знання щодо архітектури джерел кримінального права з урахуванням міжнародних механізмів та інструментів захисту прав людини

РН НД-3 - Використовувати отримані знання при вирішенні конкретних практичних ситуацій задля реалізації основних принципів прав людини

РН НД-4 - Аналізувати кримінальне законодавство та відповідну практику ЄСПЛ та інших міжнародних судових установ

РН НД -5 - Формувати навички складання аналітичних документів

РН НД-6 – Виокремлювати правові позиції та узагальнювати практику ЄСПЛ в сфері кримінальної юстиції

РН НД-7 - Демонструвати розуміння загальнотеоретичних принципів права (верховенства права, законності, демократизму, пропорційності тощо) та

знання про теорію порівняльного права для обґрунтування практичних завдань галузі спеціалізації та врегулювання конкретних прикладних питань

РН НД-8 - Демонструвати системні знання норм та принципів галузей права та законодавства, організації та структури юридичної діяльності, окремих правових систем і традицій

РН НД-9 - Застосовувати кращі практики роботи національних та міжнародних судових та правоохоронних органів задля забезпечення верховенства права та прав людини

РН НД-10 - Аналізувати й оцінювати різні види інформації задля забезпечення різних видів правової діяльності, ґрунтуючись на наявному позитивному досвіді протидії злочинній діяльності, як України, так і зарубіжних країн

РН НД-11 - Самостійно приймати рішення та забезпечувати їх юридичне оформлення під час кримінально-процесуальної, криміналістичної, превентивної, кримінально-виконавчої діяльності з визнанням рівня власної відповідальності

***Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання***

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1.	Компаративний інструментарій дослідження прав людини на міжнародному та національному рівні. Предмет і види порівняльно-правових досліджень.	Компаративний інструментарій дослідження прав людини на міжнародному та національному рівні. Предмет і види порівняльно-правових досліджень.	8
2.	Особливості нормативного і функціонального порівняння та їх значення для розуміння універсальності прав людини та різноманітності правових засобів їх захисту.	Особливості нормативного і функціонального порівняння та їх значення для розуміння універсальності прав людини та різноманітності правових засобів їх захисту.	8

3.	<p>Стадії проведення порівняльно-правових досліджень. Вимоги до порівняльно-правових досліджень. Вплив порівняльно-правового бачення на формування розуміння цінності прав людини.</p>	<p>Стадії проведення порівняльно-правових досліджень. Вимоги до порівняльно-правових досліджень. Вплив порівняльно-правового бачення на формування розуміння цінності прав людини.</p>	8
4.	<p>Історія формування універсальних стандартів захисту прав людини. Загальні етапи розвитку ідеї захисту прав людини. Ідейні витoki і механізми реалізації стандартів захисту прав людини у кримінальному праві.</p>	<p>Історія формування універсальних стандартів захисту прав людини. Загальні етапи розвитку ідеї захисту прав людини.</p>	8
5.	<p>Вплив питань кримінального правопорушення та покарання на формування універсальних стандартів захисту прав людини. Імплементация інструментів захисту прав людини у національній кримінально-правовій системі.</p>	<p>Ідейні витoki і механізми реалізації стандартів захисту прав людини у кримінальному праві.</p>	8
6.	<p>Відповідність національного механізму захисту прав людини у кримінальному праві універсальним стандартам. Сучасні виклики для ефективного захисту прав людини у кримінальному праві.</p>	<p>Вплив питань кримінального правопорушення та покарання на формування універсальних стандартів захисту прав людини. Імплементация інструментів захисту прав людини у національній кримінально-правовій системі. Відповідність національного механізму захисту прав людини у кримінальному праві універсальним стандартам. Сучасні виклики для ефективного захисту прав людини у</p>	8

		кримінальному праві.	
7.	Принципи кримінального права і права людини. Архітектоніка джерел кримінально-правової охорони. Сучасні виклики співвідношення прав людини і безпеки. Рамкові стратегії захисту прав людини в міжнародному праві.	Принципи кримінального права і права людини. Архітектоніка джерел кримінально-правової оборони. Сучасні виклики співвідношення прав людини і безпеки. Рамкові стратегії захисту прав людини в міжнародному праві.	8
8.	Універсальна юрисдикція і проблеми безкарності. Кримінально-правові інструменти як <i>ultima ratio</i> в обмеженні прав людини. Принцип законності. <i>Lex certa</i> . <i>Non-retroactivity</i> та <i>lex mitior</i> . <i>Nulla poena sine lege parlamentaria</i> . Принцип субсидіарності та захист права на життя. Принцип пропорційності і поведження з людиною.	Взаємодія і взаємовплив європейського кримінального права та національного права. Право прав людини у юрисдикційному вимірі. Універсальна юрисдикція і проблеми безкарності. Глобальні виклики для прав людини і можливості національних кримінальних юрисдикцій. Принципи кримінального права як коридор можливостей для захисту прав людини. Кримінально-правові інструменти як <i>ultima ratio</i> в обмеженні прав людини. Принцип законності. <i>Lex certa</i> . <i>Non-retroactivity</i> та <i>lex mitior</i> . <i>Nulla poena sine lege parlamentaria</i> . Принцип субсидіарності та захист права на життя. Принцип пропорційності і поведження з людиною.	8
9.	Територіальна/екстериторіальна юрисдикція. Концепт «ефективного контролю» держави в контексті захисту	Презумпція територіальної правомочності держави. Екстериторіальна	8

10.	<p>прав людини в зоні конфлікту в практиці ЄСПЛ. «Позитивні зобов'язання» держав та їх межі в питанні реального захисту прав людини.</p> <p>Гендерний аспект захисту прав людини в зоні конфлікту. Значення резолюції Ради безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» та Національний план дій з її реалізації.</p>	<p>юрисдикція. Концепт «ефективного контролю» держави в контексті захисту прав людини в зоні конфлікту в практиці Європейського суду з прав людини. Критерії ефективного контролю та їх зміст.</p> <p>«Позитивні зобов'язання» держав та їх межі в питанні реального захисту прав людини. Розумні та належні заходи для забезпечення та захисту основоположних прав людини у конкретному випадку. Дотримання державою принципів добросовісності та сумлінного ставлення до своїх зобов'язань.</p> <p>Релевантність «позитивних зобов'язань» держав політичному контексту та можливостям права і межах праворегулювання.</p> <p>Гендерний аспект захисту прав людини в зоні конфлікту. Значення резолюції Ради безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» та Національний план дій з її реалізації.</p>	8
-----	---	--	---

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1.	<p>Принципи кримінального права і права людини.</p> <p>Архітектоніка джерел кримінально-правової охорони.</p> <p>Сучасні виклики співвідношення прав людини і безпеки. Рамкові стратегії</p>	<p>Вплив питань кримінального правопорушення та покарання на формування універсальних стандартів захисту прав</p>	110

	захисту прав людини в міжнародному праві.	людини. Імплементация інструментів захисту прав людини у національній кримінально-правовій системі.	
2.	Універсальна юрисдикція і проблеми безкарності. Кримінально-правові інструменти як <i>ultima ratio</i> в обмеженні прав людини. Принцип законності. <i>Lex certa</i> . <i>Non-retroactivity</i> та <i>lex mitior</i> . <i>Nulla poena sine lege parlamentaria</i> . Принцип субсидіарності та захист права на життя. Принцип пропорційності і поведження з людиною.	Універсальна юрисдикція і проблеми безкарності. Кримінально-правові інструменти як <i>ultima ratio</i> в обмеженні прав людини. Принцип законності. <i>Lex certa</i> . <i>Non-retroactivity</i> та <i>lex mitior</i> . <i>Nulla poena sine lege parlamentaria</i> . Принцип субсидіарності та захист права на життя. Принцип пропорційності і поведження з людиною.	
3.	Територіальна/екстериторіальна юрисдикція. Концепт «ефективного контролю» держави в контексті захисту прав людини в зоні конфлікту в практиці ЄСПЛ. «Позитивні зобов'язання» держав та їх межі в питанні реального захисту прав людини.	-	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи;
- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, узагальнення практики тощо;
- робота над кейсами;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів тощо.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у навчально-методичному посібнику «Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти:

Загальна декларація прав людини. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

Заява України про визнання юрисдикції МКС щодо злочинів проти людяності і воєнних злочинів. URL: <http://mfa.gov.ua/ua/press-center/comments/4121-ukrajina-viznala-jurisdikciju-mizhnarodnogo-kriminalynogo-sudu-stosovno-zlochiviv-proti-lyudyanosti-ta-vojennih-zlochiviv>

Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207#Text

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_004

Міжнародна конвенція про ліквідацію усіх форм расової дискримінації. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text

Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text

Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text

Національний план дій з реалізації резолюції РБ ООН 1325. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1544-2020-%D1%80#Text>

Резолюція РБ ООН 1325 (2000) Жінки, мир, безпека. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_669#Text

Римський Статут Міжнародного кримінального суду. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_588

Статут ООН. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text

Статут Ради Європи. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_001#Text

Стамбульська конвенція Ради Європи. URL: <https://rm.coe.int/1680462546>

Хартія Основних прав Європейського Союзу. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524#Text

Судова практика:

Bouyid v Belgium, Application no. 23380/09, GG, ECtHR, 28 September 2015. Available at:

<https://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/docx/pdf?library=ECHR&id=001-163019&filename=CASE%20OF%20BOUYID%20v.%20BELGIUM%20-%20%5BUkrainian%20Translation%5D%20by%20the%20COE%20Human%20Rights%20Trust%20Fund.pdf&logEvent=False>

Hebbadi v France, HRC. Available at: https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CCPR/Shared%20Documents/FRA/CCPR_C_12_3_D_2807_2016_27805_E.docx

Jorgic v. Germany, Application no. 74613/01, ECtHR, 12 July 2007. Available at: <https://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf/?library=ECHR&id=003-2055877-2175646&filename=003-2055877-2175646.pdf&TID=thkbhnilzk>

Kononov v. Latvia, Application no. 36376/04, GG, ECtHR, 17 May 2010 Available at: <https://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf/?library=ECHR&id=001-98669&filename=001-98669.pdf>

Kukhalashvili and others v. Georgia, Application no. 8938/07, 41891/07, ECtHR, 2 April 2020. Available at: [https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B%22sort%22:\[%22kpdata%20Descending%22\],%22documentcollectionid%22:\[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22,%22COMMITTEE%22\],%22itemid%22:\[%22001-202115%22\]%7D](https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B%22sort%22:[%22kpdata%20Descending%22],%22documentcollectionid%22:[%22GRANDCHAMBER%22,%22CHAMBER%22,%22COMMITTEE%22],%22itemid%22:[%22001-202115%22]%7D)

М.С. проти Болгарії, Заява № 39272/98, ЄСПЛ, 4 грудня 2003 р. URL: <http://eurocourt.in.ua/Article.asp?AIdx=629>

Mariya Alekhina and Others v Russia, Application no. 38004/12, ECtHR, 17 July 2018. Available at: [https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B%22itemid%22:\[%22001-184666%22\]%7D](https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B%22itemid%22:[%22001-184666%22]%7D)

McCann and others v. UK, Application no. 18984/91, GG, ECtHR, 27 September 1995. Available at: <https://iusgentium.ufsc.br/wp-content/uploads/2017/08/Texto-Cmpl-McCANN-AND-OTHERS-v-UK.pdf>

Petukhov v. Ukraine (No.2), Application no. 41216/13, 12 March 2019, ECtHR. Available at: <https://laweuro.com/?p=1545>

Prosecutor v. Dragoljub Kunarac, Radomir Kovac and Zoran Vukovic, ICTY, Judgement of: 22 February 2001. Available at: <https://www.icty.org/x/cases/kunarac/tjug/en/kun-tj010222e.pdf>

SAS v France, Application no. 43835/11, GG, ECtHR July 1, 2014. Available at: [https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-145466#{\"itemid\":\[\"001-145466\"\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-145466#{\)

Sinkova v Ukraine, Application no. 39496/11, ECtHR, 27 February 2018. Available at: <https://laweuro.com/?p=8978>

Tyrer v The United Kingdom, Application no. 5856/72, ECtHR, 15 March 1978. Available at: <https://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/docx/pdf?library=ECHR&id=001-57587&filename=CASE%20OF%20TYRER%20v.%20THE%25UNITED%20KINGDOM.pdf>

Vinter and others v. UK, Application No. 66069/09, 130/10, 3896/10, 9 July 2013, GC, ECtHR. Available at: [https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:\[%22001-122664%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:[%22001-122664%22]})

Yaker v France, HRC. Available at: <http://docstore.ohchr.org/SelfServices/FilesHandler.ashx?enc=6QkG1d%2FFPPriCAq>

[hKb7yhsjvfIjqil84ZFd1DNP1S9EJKqYIhlmL6rhNwXcqOYJuUH9VE6Tyb9XTHW
EHhF9nf4xnwrkTHOoRf0UGeTt71ldOVTOS8UARQkjHV6izalS45LLW1wZ11zT
W1%2Bfp4LoonzA%3D%3D](https://www.reyestr.court.gov.ua/Review/90411145)

Постанова ВП ВС, справа № 1-42/2004, провадження № 13-87зв019 від 8 липня 2020. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90411145>

Рішення КСУ № 6-п(II) / 2021 (справа про перегляд вироку особі, караній на довічне позбавлення волі) від 16 вересня 2021. URL: <https://ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/6-p2-2021.pdf>

Література:

Основна:

Dubber Markus D., Hörnle T. The Oxford handbook of criminal law. New York, USA; Oxford University Press, 2014. 1165 p.

Grynchak, A.A., Tavolzhanska, Y.S., Grynchak, S.V. et al. Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms as a Constitutional Instrument of European Public Order. Public Organiz Rev (2022). <https://doi.org/10.1007/s11115-021-00583-9>

Understanding Human Rights. Manual of Human Rights Education / Edited by Wolfgang Benedek. NWV Neuer Wissenschaftlicher Verlag, Wien-Graz 2012. 550 p.

Wanderer Nancy A., Connors Catherine R.. Culture and Crime: Kargar and the Existing Framework for a Cultural Defense. Available at: <https://digitalcommons.law.buffalo.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1461&context=uffalolawreview>

Yudkivska Ganna. Territorial Jurisdiction and Positive Obligations of an Occupied State: Some Reflections on Evolving Issues Under Article 1 of the European Convention. Available at: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2825208

Гаджולי Г. Сексуальное насилие в ситуации вооруженного конфликта: нарушение международного гуманитарного права и права человека. Электронный ресурс. Режим доступа: https://international-review.icrc.org/sites/default/files/894_irrc_gaggioli_rus_web.pdf

Горобець К.В. Панування права в міжнародно-правовій системі: теоретичний ракурс. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/3291>

Дельмас-Марти М. Креолизация понятия человечества. Курьер ЮНЕСКО, апрель-июнь 2018. С. 42-46. Электронный ресурс. Режим доступа: <https://ru.unesco.org/courier/2018-2/kreolizaciya-ponyatiya-chelovechestva>

Лапорта Ф. Глобализация и верховенство права. Некоторые сомнения вестфальца. Электронный ресурс. Режим доступа: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/13392/04-Laporta.pdf?sequence=1>

Порівняльне правознавство: підручник / С. П. Погребняк, Д. В. Лук'янов, І.О. Биля-Сабадаш та ін.; за заг. ред. О.В. Петришина. Х.: Право, 2012. 272с. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/r233.pdf>

Разметаева Ю.С. Доктрина та практика захисту прав людини. Навчальний

посібник. Київ, 2018. Електронний ресурс. Режим доступу: https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/phd_1_copy.pdf

Таволжанська Ю.С. Практика ЄСПЛ як джерело кримінального права (за матеріалами проекту КК від 29.03.2021). Проблеми впровадження нового кримінального кодексу в правову систему України. Матеріали міжнар.наук.конф., 07 квітня 2021 р. Х.: Право, 2021. С. 25–27.

Таволжанська Ю. Згвалтування як різновид інших насильницьких дій у складі катування: європейсько-правовий вимір? Електронний ресурс. Режим доступу: http://www.lsej.org.ua/7_2020/87.pdf

Туляков В.А. Уровни уголовно-правового регулирования. Электронный ресурс. Режим доступа: <http://www.iolr.org/wp-content/uploads/2017/01/%D0%A2%D1%83%D0%BB%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D0%B2-%D0%92.%D0%90.-%D0%A3%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8-%D1%83%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D0%B3%D0%BE-%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%83%D0%BB%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F-2.pdf>

Уварова О. Недержавне право: запрошення до дискусії. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://lclaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/1-10-2015/item/198-nederzhavne-pravo-zaproshehnyya-do-dyskusiyyi-uvarova-o-o>

Уотсон К. Гендерні питання в секторі оборони. Центр ДКЗС, ОБСЄ/БДППЛ, ООН Жінки (2020 рік), «Управління сектором безпеки, реформа сектору безпеки та гендерні питання», Збірник інформаційно-методичних матеріалів «Гендерні питання в секторі безпеки». Женева: ДКЗС, ОБСЄ/БДППЛ, ООН Жінки. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.osce.org/files/f/documents/a/b/468957.pdf>

Харитоновна О. CEDAW: рівний старт + умови для досягнення рівності. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://50vidsotkiv.org.ua/cedaw-rivnij-start-umovi-dlya-dosyagnennya-rivnosti-rezultativ/?fbclid=IwAR2PzVFo6aVon2byxcoZRJTH2FiEWMjvxaTA2jtVHoCffONXhr7xWZzobrw>

Харитоновна О. В. Домашнє насильство та доступ жінок до правосуддя: правові бар'єри. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2020. 1(13). С. 29-60. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://vakp.nlu.edu.ua/article/view/204746>

Харитоновна О. В. Захист сексуальної автономії людини в проекті КК України: критичний погляд. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2021. 2 (16). С. 178-208. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://vakp.nlu.edu.ua/article/view/244248> doi: <https://doi.org/10.21564/2311-9640.2021.16.244248>

Харитоновна О. Глобалізація, плюралізм та кримінальне право: перспективи розвитку. Електронний ресурс. Режим доступу. http://ivpz.org/images/pdf/zbirnik_konf_2017.pdf (с.134-137)

Харитоновна О. Порядок денний «Жінки, Мир, Безпека»: вплив та ризики

// Реалізація гендерної політики на сучасному етапі розвитку сектору безпеки і оборони України: стан, проблеми, перспективи: тези III Міжнародної науково-практичної конференції (Хмельницький, 29 квітня 2021 року). Хмельницький: Видавництво НаДпсу, 2021. С. 410-414. Електронний ресурс. Режим доступу: https://new.nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/konferencziya_genderna_29_10_2021.pdf

Харитоновна О. Римський статут і Міжнародний кримінальний суд в контексті сучасних світових та українських кримінально-правових наукових тенденцій. Електронний ресурс. Режим доступу: http://jusintergentes.com.ua/archives/4_2014.pdf

Харитоновна О. Сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом, у війні рф проти України: можливості правового реагування. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://jurfem.com.ua/sexualne-nasylstvo-povyazane-z-konfliktom-u-viyni-rosii-protu-ukrainy/>

Хилук С. Правило nullum crimen sine lege в інтерпретації Європейського суду з прав людини. Електронний ресурс. Режим доступу: http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2013/04_2013.pdf (с. 47-51)

Човган В.О. Обмеження прав в'язнів: правова природа та обґрунтування. Монографія / В. О. Човган; ГО «Харківська правозахисна група». Харків: Права людини, 2017. 608 с. Режим доступу: <https://i-rc.org.ua/files/Obmejenya-prav-vyazniv-2017.pdf>

Додаткова:

Житний О.О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз) : монографія / О.О. Житний; Харківський національний університет внутрішніх справ. Х.: Одиссей, 2013. 376 с.

Захист від гендерної дискримінації в судових рішеннях українських судів: звіт за результатами моніторингу / Олена Уварова, Марія Ясеновська. Х.: ФОП Бровін О.В., 2016. 182 с.

Лук'янов Д. В. Релігійні правові системи в сучасному світі : монографія / Дмитро Лук'янов. Х. : Право, 2015. 352 с.

Мохончук С.М. Злочини проти миру та безпеки людства: генезис, еволюція, сучасна регламентація у кримінальному праві та законі: монографія / С.М. Мохончук. Х.: Право, 2013. 528 с.

Рабинович П. Поняття уголовного правонарушення и наказания в интрепретации Европейского Суда по правам человека. Право Украины. 2011. № 9-10. С. 221-225

Сендс Філіп. Східно-Західна вулиця. Повернення до Львова [Текст] : Філіп Сендс; переклад з англ. Павла Мигаля. Львів: Видавництво Старого Лева, 2017. 652 с.

Сучасна кримінально-правова система в Україні: реалії та перспективи / Ю.В. Баулін, М.В. Буроменський, В.В. Голіна, В.К. Грищук, О.В. Зайчук, В.О. Навроцький, О.В. Наден, Ю.В. Нікітін, Н.М. Оніщенко, Ю.А. Пономаренко, М.І. Хавронюк, О.В. Харитоновна, В.І. Шакун. Київ: ВАІТЕ, 2015. 688 с.

Туляков В. О. Порівняльний метод у науці кримінального права. Правова доктрина України: у 5 т.: Кримінально-правові науки України: стан, проблеми та шляхи розвитку. Розд. 1, підрозділ 1.1.2. Харків : Право, 2013. Т. 5 С. 30-40.

Туляков В.О. Право на злочин та право бути покараним у контексті розвитку прав людини. Електронний ресурс. Режим доступу: http://ivpz.org/images/pdf/zbirnik_konf_2017.pdf (с. 84-88)

Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: Науково-методичний посібник для суддів. 2-ге вид. випр., допов. К., 2015. 208 с.

Хилюк С.В. «Злочин і кара» у Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. Часопис Академії адвокатури (Електронне видання). 2015. № 3.

Інтернет-ресурси:

Офіційний веб-сайт Євроюсту – <http://www.eurojust.europa.eu/>

База судових рішень Європейського суду з прав людини – <https://hudoc.echr.coe.int/>

Офіційний веб-сайт законодавства Європейського Союзу – <https://eur-lex.europa.eu/>

Сайт європейської академічної мережі з кримінального права – <https://eclan.eu/en>

Маніфест європейської кримінальної політики – <https://sites.google.com/site/eucrimpol/manifest/manifesto>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри адміністративного права. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/114-kafedra-kriminalnogo-prava-1.html>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *зобов'язані*: регулярно відвідувати лекції й практичні/семінарські заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові й практичні завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні/Семінарські заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені

Ярослава

Мудрого»

(https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
-----------------------	------------	--	--

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34